

ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ [ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ] ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΠΛΗΓΑΔΩΝ [ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΑΪΚΙΣΜΟΥ]

Γιάννης Πανούσης

*Ένας συγγραφέας
που δεν βασανίζει τις προτάσεις του
βασανίζει τον αναγνώστη.*

N.G. Davila, Αποφθέγματα

A. Εισ-αγωγή Λογοτεχνικά εγκλήματα;

1. Η βράβευση του Μπομπ Ντίλαν με το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 2016 ξαναθέτει το ερώτημα για το «τι είναι λογοτεχνικό έργο»¹. Αν αληθεύει ότι «η λογοτεχνία καθρεφτίζει τις περιπέτειες που κοιμούνται μέσα μας, μας τραντάζει γερά, μας υπενθυμίζει όσα νομίζαμε πως δεν ξέραμε, ενώ τα κουβαλούσαμε μέσα μας»², τότε δεν μένει παρά να την οριοθετήσουμε και να την ορίσουμε. Να δηλώσουμε δηλαδή ποιες [δι]ανθρώπινες πράξεις/συμπεριφορές [είτε αφορούν σ' ένα πρόσωπο είτε αναφέρονται σε μάζες]³ αξίζει να «εκφραστούν» λογοτεχνικά χωρίς να γίνουν απλά καταναλωτικά προϊόντα ή πεδίο αυτο-επιδειξισμού του συγγραφέα.

Ρομαντισμός και θρύλοι, λογωπατισμός και ιστορικό μυθιστόρημα⁴, θαυμαστός φανταστικός κόσμος και ψευδαισθήσεις πραγματικού, μεταφυσική και προσωπεία/μάσκες, αλήθειες διπλής όψης [«αλήθεια στην τέχνη είναι εκείνο που η αντίρασή του είναι επίσης αλήθεια»]⁵, ψευδείς ή ημι-κατασκευασμένες μαρτυρίες⁶, νεωτερισμοί, αναπλάσεις κι αναδημιουργίες⁷ συγχροτούν το λογοτεχνικό πλαίσιο ονειροπόλησης.

Τα ερωτήματα ανοικτά.

«Οι Τέχνες δεν δανείζονται από τη ζωή, αλλά η μία από την άλλη;»⁸

Η λογοτεχνία προπορεύεται της ζωής;⁹

«Η ζωή μιμείται την Τέχνη πολύ περισσότερο απ' ό,τι η Τέχνη μιμείται τη ζωή;»¹⁰

«Η Τέχνη εκφράζει μόνο τον εαυτό της;»¹¹

